

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 24 lipca 2023 r.

Znak: ZPS-3.431.5.3.2023.AK

**Pani
Katarzyna Błaszczyk
Dyrektor Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Łobzie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r., poz. 2285) zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 10-12 maja 2023 r. kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie. Czynności kontrolne prowadzone były w siedzibie jednostki kontrolowanej, przy ul. Bema 27 w Łobzie. Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące sposobu realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej, w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli. Zakres kontroli obejmował realizację zadań powiatu wynikających z art. 19, art. 20 i art. 112 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, strukturę organizacyjną jednostki oraz kwalifikacje zawodowe pracowników.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 20 czerwca 2023 r., przedstawiam Pani wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z uchybieniami.¹

Powiat ma uchwaloną *Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Łobeskim na lata 2021 – 2025*. Strategia zbyt ogólnie określa ramy finansowe - nie wskazuje konkretnych kwot przeznaczonych na realizację określonych zadań. Samo wskazanie źródeł finansowania nie zawiera informacji o rzeczywistej możliwości realizacji celów wyznaczonych w Strategii. Przy tworzeniu kolejnej powiatowej strategii rozwiązywania

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

problemów społecznych (bądź aktualizacji obowiązującego dokumentu) należy uwzględnić powyższe wskazanie oraz zawrzeć przepisy zmieniające z dniem 30 października 2022 r. ustawę o pomocy społecznej, tj.:

- art. 16b ust. 2, zgodnie z którym strategia zawiera w szczególności diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;

- art. 16b ust. 3, „Strategia, o której mowa w ust. 1, opracowana przez gminę i powiat określa usługi społeczne w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, oraz zadania publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), zlecane w trybach, o których mowa w tej ustawie”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie realizuje prawidłowo zadania z zakresu pomocy społecznej: poprzez przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej, szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

Dyrektor oraz pracownicy socjalni posiadają odpowiednie, wymagane przepisami ustawy o pomocy społecznej kwalifikacje.

W toku czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zasadności przyznawania świadczeń na kontynuowanie nauki. Nie wniesiono uwag do realizacji zadań na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku.

PCPR w Łobzie prowadzi Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym świadczone jest bezpłatne poradnictwo specjalistyczne w formie pomocy prawnej, psychologicznej, pomocy mediatora oraz interwenta kryzysowego. Ponadto w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem „SOS dla Rodziny” w siedzibie Centrum funkcjonuje Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonych Przestępstwem.

Na terenie powiatu łobeskiego funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Resku przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych. DPS dysponuje łączną liczbą 140 miejsc, w tym 86 miejsc przeznaczonych jest dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, a 54 miejsca dla osób przewlekle psychicznie chorych. W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie wydało 15 decyzji dotyczących umieszczenia w DPS – w 2022 r. wydano 11 decyzji; w 2023 r. do dnia kontroli wydano 4 decyzje. Dokonano kontroli akt spraw pod kątem zgodności z k.p.a, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne. We wszystkich kontrolowanych przypadkach stwierdzono następujące nieprawidłowości w wydanych decyzjach:

- 1) nieprawidłowe oznaczenie organu – w decyzjach organem wydającym jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy

z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, sprawy z zakresu pomocy społecznej należą do zadań powiatu. Organem właściwym do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach, jest starosta. Ponadto zgodnie z art. 112 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości powiatu decyzje administracyjne wydaje starosta lub z jego upoważnienia kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie i inni pracownicy centrum upoważnieni na wniosek kierownika;

- 2) brak elementu składowego decyzji zgodnie z art. 107 § 1 ust. 3 k.p.a. - oznaczenia strony lub stron;
- 3) brak pouczenia strony o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania zgodnie z art. 107 § 1 ust. 7 k.p.a.

Ponadto we wszystkich kontrolowanych przypadkach nie wskazano konkretnego upoważnienia Starosty Łobeskiego, na mocy którego decyzje zostały wydane przez Dyrektora PCPR w Łobzie, w oparciu o art. 112 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zasadności umieszczenia w DPS oraz potwierdzenia odbioru decyzji. Decyzje wydane przez PCPR w Łobzie wydawane były zgodnie z terminami załatwiania spraw administracyjnych określonymi w k.p.a.

W powiecie łobeskim funkcjonuje mieszkanie chronione treningowe dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą, pochodzących i osiedlających się na terenie tego powiatu. Mieszkanie chronione jest prowadzone przez PCPR w Łobzie. W mieszkaniu mogą zamieszkiwać jednocześnie cztery osoby usamodzielniające się opuszczające rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze. Mieszkanie zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz integracji ze społecznością lokalną. Stwierdzono, że dokumentacja dotycząca osób umieszczonych w mieszkaniu prowadzona jest prawidłowo.

Na terenie powiatu łobeskiego nie funkcjonuje dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Powiat, realizując zapis art. 19 pkt. 11 ustawy o pomocy społecznej, jest w trakcie tworzenia miejsca tymczasowego schronienia dla samotnych matek z dziećmi i kobiet w ciąży – na ten cel mają być przeznaczone wyodrębnione pomieszczenia na terenie Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Domu Dziecka w Łobzie. Udostępnienie pomieszczeń planowane jest na koniec października 2023 r. Obecnie obowiązuje Zarządzenie Nr 5/2021 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Łobzie z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie zabezpieczenia miejsca w mieszkaniu chronionym treningowym w Łobzie. Na miejsce tymczasowego schronienia do trzech miesięcy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży przeznaczono pokój wraz z łazienką i dostępem do kuchni. W okresie kontrolowanym nie było osób korzystających z tej formy pomocy.

Powiat łobeski nie prowadzi Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Część zadań przewidzianych dla Ośrodka Interwencji Kryzysowej, na terenie powiatu łobeskiego jest realizowane przez Punkt Interwencji Kryzysowej, który funkcjonuje przy PCPR w Łobzie. Punkt Interwencji Kryzysowej czynny jest codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30. W ramach PIK udzielana jest pomoc interwencyjna, praca socjalna oraz wsparcie

specjalistyczne tj. wsparcie psychologiczne i prawne. Udzielenie pomocy w formie schronienia do 3 miesięcy realizowane jest poprzez współpracę z Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Białogardzie oraz Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Świnoujściu. Powiat ma również możliwość zabezpieczania miejsca w mieszkaniu chronionym w Szczecinie prowadzonym przez Stowarzyszenie SOS dla Rodziny, w ramach działalności Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przesłpstwem i Świadkom.

PCPR udzielało mieszkańcom powiatu informacji o prawach i uprawnieniach. Ponadto informacje o działaniach jednostki, zmianach w prawie oraz możliwości uzyskania pomocy ze strony Centrum, znajdowały się na stronie internetowej prowadzonej przez kontrolowaną jednostkę.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie terminowo realizowało zadanie z zakresu sporządzania sprawozdawczości określone w art. 19 pkt 17 oraz art. 112 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej. Zostały zachowane ustawowe terminy w zakresie przedstawienia radzie powiatu oraz sejmikowi województwa oceny zasobów pomocy społecznej powiatu łobeskiego za rok 2021 oraz 2022 r.

Na terenie powiatu łobeskiego funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Łobzie (prowadzony przez Gminę Łobez) dla 40 osób oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej w Łabuniu Wielkim prowadzone przez Stowarzyszenie „Współistnienie”.

Powiat łobeski jest realizatorem innowacyjnych i pionierskich projektów mających na celu rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Dom Pomocy Społecznej w Resku realizuje projekt *Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych* (termin realizacji: 01.08.2022 r. – 31.08.2023 r.). Projekt skierowany jest do osób z niepełnosprawnością, osób w kryzysie psychicznym zamieszkujących teren powiatu łobeskiego, w tym mieszkańców DPS w Resku i osób z terenu powiatu oczekujących w najbliższym czasie na przyjęcie do DPS. Uruchomiono dom treningowo-usamodzielniająco-wspomagany, w ramach którego powstały trzy mieszkania, w których może mieszkać i funkcjonować dziewięć osób z zaburzeniami psychicznymi (w każdym mieszkaniu po trzy osoby). Pobyt w mieszkaniach ma na celu usamodzielnienie i powrót osób do środowiska lokalnego.

PCPR w Łobzie zawarło porozumienie o współpracy partnerskiej z Centrum Zdrowia Psychicznego działającym w Łobzie, przy ul. Drawskiej 6. Przedmiotem porozumienia jest współpraca w zakresie objęcia opieką dorosłych mieszkańców powiatu łobeskiego i ich rodzin w zakresie świadczeń opieki psychiatrycznej, psychologicznej, socjalnej, stacjonarnej, ambulatoryjnej oraz środowiskowej.

Powiat realizuje zadania mające na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. Uruchomione zostało Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Resku – ośrodek powstał 16 grudnia 2022 r. COM jest ośrodkiem profilowanym w kierunku opieki nad dorosłymi osobami niepełnosprawnymi ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym nad osobami niesamodzielnymi.

Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Centrum zapewnia 15 miejsc dla mieszkańców korzystających z usług pobytu dziennego przez 8 godzin dziennie i 5 miejsc dla mieszkańców korzystających z usług pobytu całodobowego. Uczestnicy rozpoczęli korzystanie z Centrum od 1.02.2023 r.

Starosta Łobeski przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie sprawuje nadzór nad dwoma jednostkami: Domem Pomocy Społecznej w Resku oraz Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Resku. Na podstawie przedstawionych protokołów kontroli stwierdzono, że prowadzony był nadzór w ww. jednostkach. W okresie objętym kontrolą nie zarejestrowano skarg dotyczących działań Dyrektora lub pracowników PCPR w Łobzie.

Stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia wynikały z błędnej interpretacji przepisów prawa nie miały jednakże wpływu na jakość udzielonej pomocy. Za stwierdzone uchybienia odpowiedzialny jest dyrektor kontrolowanej jednostki.

W związku z powyższym na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam:

zalecenie zwykłe w obszarze decyzji:

sporządzać decyzje administracyjne zgodnie z zasadami określonymi w art. 107 § 1 k.p.a.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższego zalecenia w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. Wojewody Zachodniopomorskiego
Tomasz Wójcik
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Właściwy podpis i pieczęć na oryginale

Do wiadomości:
Renata Kulik
Starosta Łobeski